

6 KAP. AVEL

Grundläggande förutsättningar för att avla med hundar och katter

1 § För att hundar och katter ska få användas i avel ska följande krav vara uppfyllda:

1. Föräldradjuren ska ha lämpliga anatomiska, fysiologiska och beteende mässiga egenskaper och dessa egenskaper får inte riskera att påverka negativt varken föräldradjurens eller avkommornas hälsa och välfärd.
2. Föräldradjuren ska vara i god fysisk och psykisk hälsa inför parningen.

Allmänna råd till 6 kap. 1 §

En veterinär bör bedöma om en tik som är sju år eller äldre är lämplig att användas i avel.

2 § Djurhållaren ska vidta nödvändiga försiktighetsåtgärder för att förebygga oplane rad, oönskad eller överdriven reproduktion av de djur som han eller hon ansvarar för.

Allmänna råd till 6 kap. 2 §

Katter som rör sig fritt utomhus bör vara kastrerade, steriliserade eller på annat sätt förhindrade från att kunna föröka sig okontrollerat.

Förbud att avla under vissa förutsättningar

3 § Hundar och katter får inte användas i avel om någon av följande punkter är aktuella:

1. De har sjukdomar, letala anlag, defekter eller andra egenskaper som kan nedärvas och kan medföra lidande för deras avkommor, eller kan hindra avkommorna att bete sig naturligt.
2. De är eller är med stor sannolikhet bärare av recessivt anlag för sjukdom, letala anlag, defekter eller andra egenskaper som kan medföra lidande eller negativt påverka avkommornas naturliga beteende, såvida inte parning sker med individ som är konstaterat fri från motsvarande anlag.
3. Parningskombinationen utifrån tillgänglig information ökar risken för sjukdom eller funktionshinder hos avkomman. Med funktionshinder avses ett tillstånd som försvårar naturliga beteenden eller funktioner hos djur.
4. De uppvisar beteendestörningar i form av överdriven rädsreaktion eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för djuret vardagliga situationer.
5. De saknar normalt utvecklade könsorgan samt saknar sådana kropps- och fortplantningsfunktioner som är normala för arten och som främjar ett naturligt beteende.
6. Parningskombinationen kan antas resultera i ökad risk för förlossnings svårigheter.

Allmänna råd till 6 kap. 3 § punkt 3

En riskbedömning bör baseras på kunskap om rasegenskaper och närbesläktade djur inklusive erfarenheter avseende tidigare producerade avkommor.¹

Hundar och katter som har förlösts med kejsarsnitt

4 § En tik eller en honkatt som har förlösts två gånger med kejsarsnitt får fortsättningsvis inte användas i avel.

Om det upptäcks anatomiska defekter i samband med det första kejsarsnittet som gör det sannolikt att kejsarsnitt kommer att behöva utföras vid framtida dräktighet får tiken eller honkatten inte användas i avel igen.

Särskilt om hundavel

5 § En tik får inte paras tidigare än vid 18 månaders ålder. Med parning avses såväl naturliga som artificiella metoder som kan resultera i att tiken blir dräktig.

Om en tik får två valpkullar inom 12 månader ska tiken ges minst 12 månaders vila före nästa valpning om inte en veterinär bedömer att en kortare tid är acceptabel ur djurskyddssynpunkt.

Allmänna råd till 6 kap. 5 §

I bedömningen om en kortare period av vila är acceptabel bör veterinären ta hänsyn till tikens senaste kullstorlek, tikens kondition vid tidpunkt för parning och hur lång tid som har gått mellan löpen.

6 § Hundar får inte tvingas till parning genom att hållas fast om de uttrycker obehag eller försöker komma undan.

7 § Hundvalpar får inte skiljas från modern, eller en likvärdig tik som ersättare för henne, annat än tillfälligt så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad. Valparna ska hållas på detta sätt tills de har uppnått åtta veckors ålder. Avvikelse från den angivna tiden kan godtas om valparna helt har övergått till fast föda samt valparnas hälsa och välfärd i övrigt är god. Bedömningen av om valparnas hälsa är god ska göras av en veterinär.

Hundvalpar ska under tiden tillsammans med modern eller hennes ersättare hållas i en trygg och lugn miljö.

Allmänna råd till 6 kap. 7 §

- 1. För att försäkra sig om att valparnas välfärd är god vid separationen från modern eller hennes ersättare bör djurhållaren ha konstaterat att tiken inte längre erbjuder valparna möjlighet att dia och att valparna inte uppvisar kvarstående motivation för att dia genom att t.ex. uppvisa frustrerat tiggbeteende riktat mot tikens juver. Valparna bör inte heller uppvisa långdragen vokalisering (gnällande) när tiken inte är hos dem.*

¹ Tillgänglig information enligt 3 § punkt 3 kan t.ex. hämtas via Svenska Kennelklubbens hälso- och avelsstrategier, Sveriges Kattklubbar Riksförbunds (SVERAK: s) information om avel och uppfödning, vetenskapliga publikationer eller Reproduktions centrum för hund katt vid Universitetsdjursjukhuset vid Sveriges Lantbruksuniversitet. SJVFS 2020:8

2. *Under de sista veckorna före separationen av valparna från modern eller hennes ersättare bör djurhållaren, om möjligt, hålla dem tillsammans med andra vuxna hundar.*
3. *Djurhållaren bör hålla valparna i sin ursprungliga uppväxtmiljö under tiden de hålls tillsammans med modern eller hennes ersättare.*